

SKÖTSELPLAN

Toresbo naturreservat

SKÖTSELPLAN FÖR

TORESBO NATURRESERVAT

NYBRO KOMMUN, KALMAR LÄN

NATURVÅRDSFÖRVALTARE: SKOGSVÅRDSSTYRELSEN I KALMAR LÄN

TORESBO NATURRESERVAT - SKÖTSELPLAN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SIDA

FÖRORD

1

PLANDEL

1. DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK	2
2. ANORDNINGAR FÖR ALLMÄNHETEN	3
3. TILLSYN	3
4. DOKUMENTATION AV UTFÖRDA ÅTGÄRDER	3
5. FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN	4

ALLMÄN BESKRIVNING

1. ADMINISTRATIVA DATA	5
2. GRUND FÖR BESLUTET SAMT FÖRESKRIFTER	5
3. ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING	6
4. KÄLLOR	6

BILAGOR

1. LÄGESKARTA SKALA 1:10 000
2. SKÖTSELPLANEKARTA 1:2 500

FÖRORD

Skötselplanen är ett praktiskt handlingsprogram för dispositionen och skötseln av naturvårdsobjektet. Planens inriktning bestäms av ändamålet med naturvårdsobjektet och de föreskrifter som meddelats i beslutet. Den består av två delar, en plandel och en allmän beskrivning av området.

Till grund för skötselplanen har legat ett föreslag som varit på remiss till markägare, berörda myndigheter och lokala ideella föreningar. Planförslaget upprättades av Lars Ljungström och Fredrik Bengtsson och planen fastställdes 1994-12-22

Skötselplanen gäller utan tidsbegränsning. Översyn av planen bör dock göras med ca tio års intervall.

PLANDEL

1. DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARKEN

1.1 Övergripande mål

Målet med reservatets skötsel skall vara att återskapa och bibehålla områdets karaktär av slåtteräng. Områdets odlingshistoriskt betingade naturvärden ska bevaras och utvecklas. Hävdberoende växter ska gynnas och öka i antal.

Nedanstående riktlinjer är generella. Detaljerna när det gäller skötseln ska regleras i skötselavtal med brukaren.

1.2 Områdesindelningar och skötsel

Skötselområde 1 (0,8 ha)

Beskrivning: Området består av slåttermark med både blockiga partier och stenfria slåtterytor. Topografin är relativt kuperad. Trädsiktet domineras av ek men inslag av ett flertal andra lövträd förekommer, bl a ask, bok, lind, lönn, björk, rönn och klibbal. Fältsiktet är rikt och här finns bl a hävdgynnade arter som blåsuga, slåttergubbe, liten blåklocka, jungfrulin, ängsvädd, darrgräs.

Mål: Slåtteräng med glest trädsikt, ca 25% krontäckning.

Skötsel: Slåtter med efterbete samt gallring och röjning.

Prioritet: 1

Skötselområde 2 (0,9 ha)

Beskrivning: Öppen mad med plan topografi som i stort sett är träd- och buskfri förutom en liten al- och björkridå ner mot Hagbyån.

Mål: Vålhävdad slåttermad utan träd- eller busksikt.

Skötsel: Slåtter med efterbete samt röjning efter behov.

Prioritet: 1

Skötselområde 3 (0,4 ha)

Beskrivning: Ädellövskog i väster med lundflora.

Mål: Betad ädellövskog.

Skötsel: Efterbete i samband med slåttermarkerna samt röjning efter behov.

Prioritet: 2

Skötselområde 4 (0,3 ha)

Beskrivning: Granskog.

Mål: Granskog.

Skötsel: Normal skogsskötsel.

Prioritet: 3

2. ANORDNINGAR FÖR ALLMÄNHETEN

2.1 Övergripande mål

Planeringen för friluftslivet skall inriktas på att informera och kanalisera besökarna så att minsta möjliga skada uppkommer.

2.2 Tillgänglighet

Beskrivning: Reservatet kan nås med privat fordon. En väg går längs reservatets östra kant. Närmaste busshållplats ligger vid Örsjö. Parkeringsmöjlighet finns i sidobrottet mitt emot reservatets sydöstra hörn.

Åtgärd: Parkeringsplatsen bör grusas och en parkeringskylt skall sättas upp.

Prioritet: 1

2.3 Information

Idag finns informationskylt vid ingången till reservatet i söder. Någon ändring av nuvarande förhållande är inte aktuell.

2.4 Renhållning

I dagsläget finns en soptunna vid ingången till reservatet, någon ändring av nuvarande förhållande är inte aktuell.

2.5 Övriga åtgärder

- Skötselområde 4 bör utgå från reservatet då det så kraftigt avviker från reservatet i övrigt samt ej är speciellt skyddsvärt.
- Målsättningen är att kommunen ska ta över det ekonomiska ansvaret för soptömning
- Vegetationsundersökningar har tidigare gjorts i Toresbo och undersökningarna bör fortsätta för att se vilka förändringar som sker efter ändrad skötsel.

3. FÖRVALTNING OCH TILLSYN

Skogsvårdsstyrelsen är naturvårdsförvaltare och ansvarar för tillsynen.

4. DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING AV UTFÖRDA ÅTGÄRDER

Effekterna av utförda åtgärder måste följas upp. Detta är nödvändigt för att kunna se om målsättningen, att genom restaureringsarbete och årlig slåtter skapa en löväng och därmed bevara en bit av det förut så vanliga kulturlandskapet, uppnås. Har åtgärderna varit ändamålsenliga och står kostnaderna i rimliga proportioner till resultatet? Uppföljningen ska också ligga till grund för ändringar i skötseln och revidering av skötselplanen.

Uppföljningen delas i två delar:

4.1 Årsvisa noteringar

Djurhållaren ska notera datum då djuren släpps ut, antal djur i respektive fålla, djurslag samt genomsnittlig vegetationshöjd vid betesperiodens slut på särskild blankett.

Den som utför slätter, röjning, stängselöversyn, betesputsning mm ska ange tid, plats, metoder, kostnader mm på särskild blankett.

4.2 Noggrann metodisk uppföljning

Länsstyrelsen skall ansvara för att denna uppföljning sker vart 2:a eller 3:e år.

Med återkommande besök i fasta provytor ska vegetationen analyseras för att kunna påvisa förändringar i artsammansättning. Den inkommande statistiken ska ligga till grund för utvärdering och förbättring av skötselåtgärderna.

5. FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Löpande skötsel med slätter, betesdrift, sly- och buskröjning mm ska regleras i skötselavtal med brukare.

Naturvårdsförvaltaren skall årligen redovisa utförda åtgärder på särskild blankett till Länsstyrelsen i Kalmar län.

ALLMÄN BESKRIVNING

1. ADMINISTRATIVA DATA

Skyddsform:	Naturreservat
Beslutsdatum:	1964-05-28
Kommun:	Nybro
Registerområde:	Örsjö
Läge:	Topografisk kartblad 4f Lessebo NO Ekonomiskt kartblad 4f 6j Ramsjö (int.nr. 445). Området är beläget ca 250 m öster om byn Toresbo
Area:	3 ha
Fastighet:	Toresbo 1:5
Markägare:	
Naturvårdsförvaltare:	Skogsvårdsstyrelsen

2. GRUND FÖR BESLUTET SAMT FÖRESKRIFTER

2.1 Grund för beslutet

Utdrag från reservatsbeslutet:

”Ängen har avsatts i syfte att för framtiden bevara ett stycke av ett landskapselement som tidigare utgjort ett starkt dominerande inslag i det genom röjning, slåtter och bete präglade landskapet.”

2.2 Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

Det är förbjudet att:

1. uppföra byggnad,
2. anordna upplag,
3. verkställa schaktning, fyllning, sprängning eller annan liknande åtgärd,
4. bedriva täkt,
5. verkställa nyodling,
6. uppgöra eld - fagningseld undantagen,
7. uppsätta eller anbriga tavla - nödvändiga fridlysningstavlor undantagen - plakat, inskrift eller annan störande anordning samt
8. framföra motorfordon för annat ändamål än för jordbrukets behov.

2.3 Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägaren och annan sakägare förpliktigas tåla, att åtgärder vidtages inom området i enlighet med för detsamma fastställd skötselplan.

2.4 Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom området

Det är förbjudet att:

1. Skada fasta naturföremål eller ytbildningar,
2. borttaga växter eller växtdelar,
3. tälta eller uppställa husvagnar,
4. uppgöra eld,
5. på störande sätt utnyttja radio, grammfon, bandspelare och dylikt,
6. framför cykel, motordrivet fordon eller övriga transportmedel annat än på därför avsedda vägar och stigar samt,
7. skada hägnader eller andra anordningar.

2.5 Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförordningen

1. Reservatet skall vårdas så att nuvarande naturmiljö i möjligaste mån bibehålles. Sålunda skall nödvändiga gallringar ske varvid särskilt barrträd skall efterhållas till förmån för lövträden. Döda träd och vindfällen skall avlägsnas medan hålträd åt fåglarna bevaras. Årlig slätter skall ske och viss eftersommarbetning bör i mån av tillgång av betesdjur förekomma.
2. Områdets karaktär av naturreservat skall på lämplig sätt utmärkas på platsen i enlighet med Statens naturvårdsverks anvisningar i ämnet.

3. ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

3.1 Geologi

Berggrunden i reservatet utgörs av smålandsgranit med spridda förekomst av grönsten. Berget överlagras av sandig moig morän som är blockrik i markytan. Reservatetsområdet ligger i en blockrik terräng och är till större delen svagt kuperad.

3.2 Vegetation

Huvuddelen av naturreservatet består av en blandlövhage doinerad av ek. Utmed Hagbyån finns ett trädlöst madparti och länst i norr finns ett område av ohävdad granskog.

I reservatets fältskikt växer för denna region mindre vanliga örter som exempelvis jungfru Marie nycklar, gullviva, vätteros och lungört. Av slätter och betesgynnade växter finns förutom jungfru Marie nycklar och gullviva bland annat blåsuga, vårbrodd och gökärt.

4. KÄLLOR

- Restaurering av ängs- och hagmarker, Naturvårdsverket 1991. O. Johansson och P. Hedin.
- Ängar, Naturvårdsverket 1988. U. Ekstam, M. Aronsson, N. Forshed.
- Vegetationsinventering, Länsstyrelsen i Kalmar län 1992. L. Jonsson.
- Kartmaterial från Lantmäteriet i Kalmar.

LÄGESKARTA

TORESBO NATURRESERVAT

Kartunderlag: Utdrag ur
ekonomiskt kartblad 4f 6j

(beteckning, se tecken-
förklaring på ekonomiskt
kartblad)

Skala 1:10 000

++++ Gräns för naturreservat

